

4. Проблематизація. Стимулювання особистісного розвитку учнів, використання оригінальних пояснень, перегляд наявної інформації, пошук нових знань і альтернативних інтерпретацій, що сприятиме формуванню в учнів особистісного підходу до вивчення різних галузей знань [6].

- Сприяння психологічному здоров'ю обдарованих дітей та молоді. Обдаровані діти часто страждають через те, що на психологічному рівні вони є дуже вразливою і нестійкою групою людей і різноманітні життєві протиріччя сприймають більш болісно і важче, ніж прості діти. Тому, дуже важливою є співпраця таких дітей із психологами, які б сприяли збереженню психологічного здоров'я і дбали, щоб взаємовідносини обдарованої дитини із суспільством носили позитивний та конструктивний характер.

- Вивчення результативності учнівської, педагогічної і управлінської діяльності шкіл і дошкільних закладів, які працюють із обдарованими дітьми [5]. Шляхом постійного моніторингу ситуації можна буде не лише попереджувати виникнення проблемних ситуацій, а й максимально оптимізувати процес навчання, спостерігати за розвитком обдарованості і сприяти у майбутньому в подальшій її реалізації.

Отже, обдарованість – це дар, який породжує комплекс проблем, виявлення і усунення яких має дуже актуальне значення для сьогодення. Системний і комплексний підхід у вихованні і освіті дадуть можливість якомога ефективнішого розвитку обдарованості і сприятимуть психологічному здоров'ю дитини, яка зможе не лише вирости здоровою і сильною особистістю, але і буде приносити в майбутньому велику користь суспільству шляхом реалізації свого внутрішнього потенціалу.

1. Глушко О. Якщо у Вас обдарована дитина. <http://riu.com.ua/content/view/360/48/lang.ru/>; 2. Закон України «Про освіту»; 3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2006 року «Про схвалення Концепції Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006-2010 роки»; 4. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1016 «Про затвердження Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю на 2007 – 2010 роки»; 5. Кузнецова О. Проблема успішності навчання розумово здібних дітей: особистісний аспект. www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_4_2004/6.doc; 6. Онацький В. Стратегії розвитку та навчання академічно обдарованих дітей в умовах загальноосвітньої школи. Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України, К.

Олійник О.Б.*

Проблематика абортів та її висвітлення у релігійних доктринах

Метою статті є аналіз ставлення до абортів у християнстві та іудаїзмі і відмінності у поглядах цих віросповідань щодо цієї проблеми. Аборт – це штучне переривання вагітності, яке веде до вигнання плода, не здатного жити поза межами тіла матері [1].

В Україні до цієї проблеми звернулись уже давно: проводились соціологічні та психологічні дослідження, активно з жінками працює Церква. Та попри це масштаби проблеми абортів не зменшуються.

Варто зауважити, що право людини на життя є загальноновизнаним. Воно закріплене і Божими заповідями, і міжнародним правом, і Конституцією України. Проте, на жаль, ще нема такого документу, який би захищав права ненародженої дитини.

Варто наголосити, що Церква визнає, що життя кожної людської особи починається з моменту зачаття, а тому штучне переривання вагітності – аборт – є нічим іншим, як вбивством беззахисної маленької людини. Плід в утробі матері не є одним з органів її тіла, а є живою людською істотою, яка так само, як і інші люди, має право на захист свого життя з боку суспільства і закону. В момент народження змінюється стан, а не сутність дитини, а тому важко зрозуміти, чому суспільство і закон засуджують жінок, які вбивають новонароджених немовлят в той час, як вбивство ненароджених дітей вважається і законним, і суспільно виправданим.

* Олійник О.Б. - студентка спеціальності соціальна робота, кафедра соціології та соціальної роботи.

Зокрема, проблема абортів дуже добре висвітлена в канонічних правилах Церкви. Згідно слів святителя Василя Великого, аборт прирівнюється до вбивства і за нього призначається десятилітнє відлучення від церковного спілкування в Тайнах. При цьому, святий Василій уточняє, що тяжкість вини не залежить від терміну вагітності: «У нас нема відмінностей між сформованим та несформованим плодом».

Варто зазначити, що в Україні не тільки суспільно дозволені аборти, але й узаконено використання так званих “людських зародків” – тіл вбитих шляхом абортів немовлят. Вбита дитина певними представниками медичного бізнесу розглядається, як сировина для медичних та косметичних препаратів. Це створює навколо акту абортів атмосферу схвалення та дозволеності, яка ризикує перерости у справжній виробничий інтерес.

Зокрема, варто зосередити увагу на проблемі контрацепції - одній з основних проблем, з якими нам доводиться стикатися.

У Православ'ї вважається, що всі чоловіки, які використовують контрацептиви грішать гріхом Онана[2, с.55]. В Греції за такий гріх чоловіка відстороняють від Причастя на 3 роки. Інша частина контрацептивів призначена для жінок. Згідно Православ'я, абсолютно всі без винятку жіночі контрацептиви є абортивними засобами.

Отже, широке розповсюдження і виправдання абортів в сучасному суспільстві Православна Церква розглядає як загрозу майбутньому людству і яскраву ознаку моральної деградації. Біблійське вчення про безцінність людського життя аж ніяк не співпадає з визнанням «свободи вибору» жінки щодо долі плоду.

Варто зауважити, що досить часто аборт здійснюється всліпу, в результаті чого у кожній четвертій жінки травмується м'язовий шар матки, причому пошкоджена ділянка не відновлюється. Згідно досліджень, які проводились в США, жінки, які намагались після абортів покінчити життя самогубством, займають друге місце по чисельності після алко- та наркозалежних[3, с.40]. Отже, аборт несе серйозну загрозу фізичному та духовному здоров'ю матері.

Незважаючи на це, існує багато методів штучного переривання вагітності. Серед них можна виділити наступні:

- «вакуумна аспірація», яка полягає в тому, що зародок, за допомогою спеціальної трубки з гострими краями, розрізають на частини і висмоктують з матки жінки;
- після 12-ти тижнів вагітності, коли в дитина вже сформована, використовується інструмент, яким лікар захоплює якусь частину тіла дитини і відриває її. Це повторюється до повного розчленування плоду.

Науково встановлено, що ненароджена дитина так само відчуває біль як і народжена. Вже на 7-му тижні вагітності плід відвертає голову від болювого стимулу так, як і на інших стадіях життя. На 11-му тижні не лише обличчя, але й всі частини рук і ніг немовляти відчувають дотик. В 12-ть тижнів дитина вже повертає голову, зжимає кулак, знаходить палець і смочає його. Зважаючи на це, можна дійти висновку, що нам необхідно прислухатися до закликів Церкви, адже зрозуміло, що дитина відчуває біль, вона є живою людською істотою, незалежно від терміну вагітності.

Варто наголосити, що в іудаїзмі є своє специфічне ставлення до проблеми абортів.

В біблійські часи в тих випадках, коли ненавмисний аборт відбувся в результаті удару, нанесеного вагітній жінці, винуватець повинен був сплатити штраф, а якщо жінка помирала, то винного в її смерті страчували (Ісх. 21:22–23). В талмудний період аборт не вважався злочином при нежиттєздатності плоду (Мех., Мішпатім 4; Санх. 84б; Нід. 44б). Проте, навіть при життєздатності плоду, аборт, будучи забороненим, не розглядався як вбивство (Тос., Санх. 59а; Хул. 33а). Варто зауважити, що аборт дозволявся, якщо плід загрожував життю матері (Охол. 7:6). Вважалося, що плід можна умертвити, тільки якщо він ще знаходиться в утробі матері. Аборт дозволявся також у випадках, коли вагітність була результатом зради одруженої жінки та з метою запобігання народження дитини з розумовими та серйозними фізичними дефектами. У той же час загальною тенденцією була заборона абортів.

Зокрема, в Ізраїлі особа, яка здійснила штучне переривання вагітності чи його спробу, переслідується за законом (причому жінка, чия вагітність була перервана, не несе кримінальну

відповідальність). Згідно Ізраїльського законодавства, смерть жінки викликана незаконним абортom, прирівнюється до ненавмисного вбивства.

Попри всю строгість єврейських традицій, варто звернути увагу на те, що саме єврейські лікарі зробили колосальний внесок у створення протизаплідних засобів, розвиток медичної сексотерапії і методів лакування венеричних захворювань, тобто тих самих «трьох китів», які кардинально змінили сексуальне життя людства за останнє століття. Так, євреї Вассерман і Нейссер зіграли вирішальну роль в боротьбі з сифілісом і гонореею; євреї Н. Хейр першим почав вводити в матку протизаплідну спіраль, а інший єврей – Г. Пінкус – створив першу протизаплідну таблетку.

Важливим є той момент, що в іудаїзмі протизаплідні засоби застосовуються згідно з принципами єврейської етики. Вважається важливим, щоб подружні стосунки були якомога природнішими. Зокрема, перевага надається тим способам, які засновані на запобіганні запліднення, а не тим, які пов'язані зі створенням бар'єру між сперматозоїдом і яйцеклітиною. Отже, найоптимальнішим є застосування відповідних засобів у вигляді таблеток. Проте, жінки, яким протипоказане застосування відповідних засобів (наприклад, з захворюванням серця чи печінки) можуть використовувати «бар'єрні» засоби. Варто зауважити, що при використанні «бар'єрного» методу, вибираючи між діафрагмою та кондомом, перевага надається першому. Адже презерватив вважається абсолютно неприродним способом, оскільки перешкоджає повному фізичному контакту між чоловіком та дружиною.

Таким чином, можна зробити висновок, що в обох релігіях ставлення до абортів є різко негативним. Проте є певні відмінності. Зокрема, щодо питання вибору між життям матері та життям ненародженої дитини. Якщо євреї допускають штучне переривання вагітності при загрозі життю матері, то Православна Церква вважає, що продовжувати своє життя ціною вбивства власної дитини неприпустимо [3, с.41]. Адже жінка, яка знає, що народження дитини загрожує її життю, не повинна вступати у статеві стосунки з чоловіком.

Звертаємо увагу на суб'єктивність визначення підстав для абарту - так званих „соціальних та медичних показників”, під якими можуть розумітися практично будь-які причини, якими виправдовується вбивство ненародженої дитини. Ми усвідомлюємо, що однією з причин абортів є економічні труднощі, тому насамперед необхідно посилити соціальний захист та опіку сімей у питанні народження і виховання дітей, активно пропагувати збільшення кількості дітей в сім'ї, підтримувати багатодітні сім'ї. Аборт – це вбивство. Зародок – це немовля, маленька людина. Покликання держави – охороняти життя ненароджених немовлят і створити умови для ліквідації такої актуальної на сьогодні проблеми абортів.

- 1.Електронная еврейская энциклопедия. - Иерусалим, 2005 // www.eleven.co.il/article/10007;
2. Бажан В. О контрацепции // О тайне пола. Книга для супругов и молодежи. – Львов: Світло Православ'я, 2002. – 55 с.;
3. Бажан В. Что такое «планирование семьи» // О тайне пола. Книга для супругов и молодежи. – Львов: Світло Православ'я, 2002. – 41 с.

Радзіх О.Г.*

Робота з «кризою підліткового віку» як передумовою девіантної поведінки

Коли людина вступає в пубертатний період, вона не стає дорослою, але перестає бути дитиною. Розпочинається підлітковий вік, доволі кризовий період життя. У підлітка змінюється ставлення до себе і навколишнього світу, розвивається мислення. Дуже важливими стають стосунки з ровесниками, позиція в їхньому колективі. Часто підлітки сприймають себе як дорослих, але батьки і вчителі вважають їх дітьми. Таке становище сприяє виникненню кризи. Підлітки намагаються самоствердитися в колективі ровесників, похизуватися, продемонструвати свою дорослість і «крутизну». У цьому прагненні здобути визнання і повагу вони здатні на необдумані вчинки.

Більшість курців, яких я знаю, почали палити у віці до 18 років. У такий спосіб вони намагалися добитися прихильного ставлення однолітків, підвищити свій статус в колективі.

* Радзіх О.Г. - студентка спеціальності соціальна робота, кафедра соціології та соціальної роботи.